

de creație este cel mai important câștig al **altFest**-ului. Obligați să lucreze sub semnul hazardului, cu regizori sau parteneri trași la sorți (textele și spațiul de joc au fost, de asemenea, extrase din urnă, de data aceasta de către regizori), participanții – absolvenți ai unor școli de profil din diferite localități (București, Cluj, Iași, Craiova) – au trebuit să-și demonstreze calitățile artistice în condiții extrem de asemănătoare cu cele pe care un tânăr absolvent, fie el actor sau regizor, le întâlnește atunci când intră într-un colectiv nou. Au trebuit depășite, deci, obișnuințele confortabile ale actorilor și apetența studenților-regizori pentru re-modelarea „marilor clasici”. Chiar dacă reușitele au fost doar în număr de două, e vorba de cele semnate de Claudia Herghelegiu și Andreea Vălean, nivelul general și mai ales impactul asupra participanților constituie argumente extrem de puternice în sprijinul acestui gen de *workshop*.

Oana CRISTEA GRIGORESCU

CÂTE CEVA DESPRE ALTCEVA

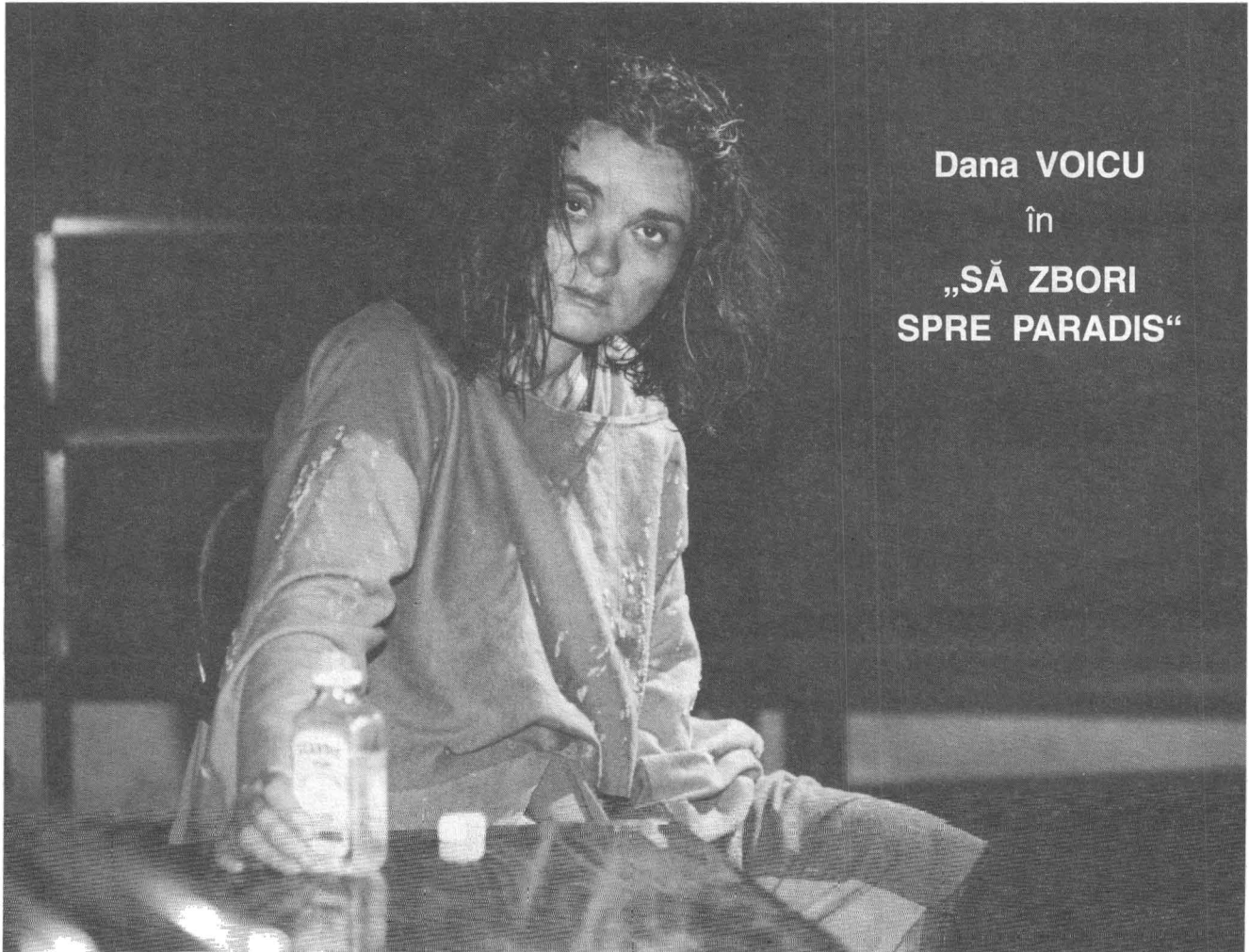
Ce mai înseamnă teatrul pentru spectatorii anilor '90, consumatori docili ai televiziunii prin cablu, victorioși utilizatori ai mass-media, Internet, poștă electronică, cluburi și petreceri prin rețele telefonice? Acest ecran protector insinuat între noi și ceilalți nu traduce oare o incapacitate de comunicare directă? Nu mai știm, nu mai putem, nu suportăm riscul de a ne expune neintermediat interlocutorului. Pierdem spontaneitatea dialogului direct, ne închidem într-un alt tip de limbaj artificializat, sursă a înstrăinării de noi și ceilalți. Dar unde suntem cu adevărat? Identitatea noastră fragmentată strigă din subteranele conștiinței după unitatea pierdută a ființei. Ne întoarcem la teatru cu pofta celui flămând, pentru a regăsi acolo dialogul dorit între personaje ce și-au păstrat intactă unitatea. Dar, lovitură de teatru! Pe scena teatrului nou nimic nu mai seamănă cu ceea ce știam despre poveste și personajele sale. La concurență cu mediile, teatrul și-a extins aria de expresie, a asimilat tiparul vieții de-acum. Așadar, poftiți la teatru doar dacă aveți curajul și tăria de a afla ce am devenit, cum ne-am schimbat, par să spună tinerii artiști. Acesta este mesajul tranșant al teatrului alternativ. Cel care refuză compromisul: înțepenirea în formele mortificate ale tradiției. Creativitatea scenică a tinerilor regizori se îndreaptă spre zona de interacțiune a teatrului cu noile medii. Nu mai poate face abstracție de ele, așa că le înfruntă sau, mai bine, le ia aliați în procesul distilării artistice a formelor.

Un festival de teatru alternativ în România lui '99 este un act de afirmare a conștiinței timpului, o formă de protest indirect la hegemonia formelor academice de teatru. Șansa teatrului alternativ este altundeva decât la centru. Poziția excentrică îl situează în zona experimentului, a căutării creatoare. Curentul schimbării pleacă însă în sens invers, de la periferie spre centru. Acolo se naște apetitul pentru experiment, dorința de evadare din formele instituționalizate de producție.

Tinerii actori și regizori au învățat lecția economiei de piață românești: în absența unui efort coerent de susținere și promovare a formulelor alternative de teatru, soluțiile individuale de creație își croiesc singure drum spre public.

Excentric dar nu periferic, dinspre Bistrița, oraș fără teatru permanent, curentul schimbării adună la un loc forțele semnificative ale experimentului în teatru, în a doua ediție a festivalului **altFest**. Producătorii săi au ales ca temă a acestei ediții inițiativa independentă, astfel, am regăsit trei tipuri de spectacole. Cele produse prin susținere financiară neinstituționalizată sau la limită coproducțiile, alternativa estetică și spectacole în spații neconvenționale.

Desigur, masa rotundă organizată cu implicarea A.I.C.T. UNITER nu a reușit să elucideze problema unui manifest sau a unui program în teatrul alternativ, așa cum afișează orice avangardă cu pretenții. Drept manifest și concluzie totodată, critica poate învăța din rezultatele atelierului de regie, care a demonstrat că vremea teoretizărilor sterile a trecut, cel puțin pentru practicienii scenei. Iar dacă suntem atenți la efervescența momentului, vom înțelege că e vremea să ne punem problema să scriem altfel, despre altceva, să fim pregătiți să privim și altundeva. Desigur, **altFest** nu ne obligă, zvonul schimbării răzbate însă dinspre periferie spre centru.

Dana VOICU
în
„SĂ ZBORI
SPRE PARADIS“